

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 15-4-2025
Αρ. πρωτ.: 101978

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθ. 3763/27-2-2025 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Δημ. Νατσιός**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το ΥΠΑΑΤ συνεχίζει σταθερά την πολιτική του για τα οπωροκηπευτικά με τα τομεακά προγράμματα, μέσω των Οργανώσεων Παραγωγών, με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα, της ελκυστικότητας των Οργανώσεων Παραγωγών και του ειδικού στόχου της διατήρησης και προστασίας του περιβάλλοντος. Οι Οργανώσεις Παραγωγών μέσα από τα επιχειρησιακά τους προγράμματα μπορούν να υλοποιούν δράσεις που αφορούν στην προώθηση των προϊόντων τους, τη βελτίωση εμπορίας των προϊόντων τους, την απόσυρση προϊόντων από την αγορά μέσω της δωρεάν διανομής, τη δυνατότητα καθετοποίησης και μεταποίησης της πρωτογενούς παραγωγής (παραγωγή χυμού πορτοκαλιών) με χρηματοδότηση μέχρι 60% από Ε.Ε, όπως και περιβαλλοντικές δράσεις (ολοκληρωμένη διαχείριση καλλιέργειας, καταπολέμηση ασθενειών με φιλοπεριβαλλοντικά μέσα κ.λπ.), σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΕ) [1308/2013, 891/2017, 892/2017], και την αριθ. 1400/395263/22-12-2023 (Β' 7430/29-12-2023) απόφαση του Υπουργού και Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως ισχύουν.

Στη νέα ΚΑΠ (2023-2027) και στο Στρατηγικό Σχέδιο που υλοποιείται, στις τομεακές παρεμβάσεις των οπωροκηπευτικών, οι Οργανώσεις Παραγωγών (ΟΠ) μέσω των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων περιλαμβάνονται υποχρεωτικά σε ποσοστό 2%, δράσεις που έχουν στόχο την έρευνα περί των βιώσιμων μεθόδων παραγωγής και ανάπτυξή τους, συμπεριλαμβανομένων της ανθεκτικότητας έναντι των επιβλαβών οργανισμών και των ζωνόσων και του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, των καινοτόμων πρακτικών και των τεχνικών, με απώτερο στόχο την οικονομική ανταγωνιστικότητα και την ώθηση στην ανάπτυξη αγορών.

Ενδεικτικά αναφέρονται η προώθηση, η βελτίωση εμπορίας και η απόσυρση προϊόντων.

Επιπλέον, η χώρα μας, προκειμένου να ενισχύσει το εισόδημα συγκεκριμένων τομέων γεωργικών προϊόντων που αντιμετωπίζουν προβλήματα, έχει αξιοποιήσει από το έτος 2015 το εργαλείο του καθεστώτος των συνδεδεμένων ενισχύσεων [αρ. 52, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013]. Το καθεστώς αυτό συνεχίζεται παρόμοια και για την πενταετία 2023-2027, στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ της νέας περιόδου.

Τα πορτοκάλια που οδηγούνται προς χυμοποίηση, είναι μία από τις καλλιέργειες που διατηρήθηκαν στο εν λόγω καθεστώς και κατά τη νέα προγραμματική περίοδο. Έτσι, στην περίπτωση που, για διάφορους λόγους, δεν δύναται να διατεθεί προς εμπορία το νωπό προϊόν πορτοκαλιού, οι παραγωγοί έχουν τη δυνατότητα να διοχετεύσουν τα πορτοκάλια τους σε βιομηχανίες παραγωγής χυμού στο πλαίσιο του καθεστώτος της συνδεδεμένης ενίσχυσης.

Τόσο ο προϋπολογισμός όσο και οι κανόνες επιλεξιμότητας ορίζονται σε σχετικές εφαρμοστικές ΥΑ του προαναφερόμενου Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027).

Πέραν αυτών, το κράτος δεν έχει δικαίωμα παρέμβασης στον καθορισμό της τιμής οποιουδήποτε αγροτικού προϊόντος που υπάγεται σε ενωσιακό Κανονισμό. Αποκλειστικά αρμόδιοι για το θέμα αυτό είναι οι μεταποιητές, οι χυμοποιοί, οι εξαγωγείς και οι έμποροι και από πλευράς παραγωγών οι συνεταιρισμοί και οι Ομάδες Παραγωγών με ελεύθερες διαπραγματεύσεις, όπως ισχύει και για τα άλλα προϊόντα.

Ωστόσο, με το Ν. 4792/2021 (Φ.Ε.Κ. Α' 54/09.04.2021) ενσωματώθηκε η Οδηγία (ΕΕ) 2019/633 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων και λοιπές διατάξεις.

Κατ' εξουσιοδότηση των σχετικών άρθρων του ανωτέρω Νόμου, εκδόθηκε η υπ' αριθ. 1686/298736 (Φ.Ε.Κ. Β' 5054/01.11.2021) Υπουργική Απόφαση, που ρυθμίζει τη διαδικασία και τον τρόπο υποβολής καταγγελιών, ενώπιον της Επιτροπής Καταπολέμησης Αθέμιτων. Ενώ, με την υπ' αριθ. 28/39335/2.3.2022 ΥΑ, όπως τροποποιημένη ισχύει, συγκροτήθηκε Επιτροπή Καταπολέμησης Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών του ΥΠΑΑΤ.

Στη συγκεκριμένη επιτροπή δεν είχαν υποβληθεί καταγγελίες. Εν τούτοις, ξεκίνησε αυτεπάγγελτη έρευνα, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υφίσταντο αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Με έγγραφά της προς την Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών και όλες τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (Δ.Α.Ο.Κ.), ζητούσε να ενημερωθεί για πιθανές καταγγελίες για αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και να της αποσταλούν όλα τα στοιχεία που στοιχειοθετούν τέτοιες πρακτικές, προκειμένου να επιληφθεί αρμοδίως. Οι ΔΑΟΚ απάντησαν ότι δεν είχαν γίνει αποδέκτες καταγγελιών ούτε είχαν διαπιστώσεις περιπτώσεις αθέμιτου ανταγωνισμού.

Η επιτροπή επανέλαβε τη διερεύνηση εντός του 2024 αποστέλλοντας εκ νέου έγγραφα προς την Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών και όλες τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (Δ.Α.Ο.Κ.) με το ίδιο θέμα.

Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή μέχρι σήμερα έχει λάβει πολύ μικρό αριθμό καταγγελιών και, όπως έχει διαπιστώσει, υπάρχει επιφυλακτικότητα εκ μέρους των αγροτών να καταγγείλουν τους αγοραστές των προϊόντων τους, λόγω των σχέσεων που αναπτύσσονται, τις ανάγκες για άμεση διάθεση της παραγωγής και την, κατά κανόνα, σύναψη προφορικών συμφωνιών μεταξύ αγροτών και εμπόρων. Σημειώνεται ότι δεν έχει λάβει καταγγελία για συγκεκριμένες αθέμιτες πρακτικές στον τομέα των εσπεριδοειδών.

Επιπλέον, για την καταπολέμηση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών θεσμικό ρόλο έχει η Επιτροπή Ανταγωνισμού, η οποία, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, ερευνά υποθέσεις πιθανής ύπαρξης πρακτικών αθέμιτου ανταγωνισμού και επιβάλλει τα προβλεπόμενα πρόστιμα, εφόσον διαπιστωθούν παραβάσεις.

Ενώ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, με στόχο την ενδελεχή ανάλυση και διερεύνηση των συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν σε κρίσιμους τομείς της εθνικής οικονομίας, διενήργησε κλαδική έρευνα και στην παραγωγή, εμπορία, διανομή και λιανική πώληση νωπών οπωροκηπευτικών, για τη χρονική περίοδο από το 2005 έως και το 2011. Η κλαδική έρευνα επικεντρώθηκε σε δείγμα επτά (7) οπωροκηπευτικών προϊόντων, και συγκεκριμένα στα Μήλα, Πορτοκάλια, Ροδάκινα, Πατάτες, Τομάτες, Αγγούρια και τα Μαρούλια.

Μεταξύ των σημαντικότερων συμπερασμάτων της έρευνας, περιλαμβάνεται και το γεγονός ότι η διάρθρωση και λειτουργία της εφοδιαστικής αλυσίδας των οπωροκηπευτικών δεν διευκολύνει την επίτευξη οικονομικών κλίμακας. Κυρίως λόγω του κατακερματισμού του γεωργικού κλήρου, της απουσίας οργάνωσης παραγωγών και ουσιαστικής ενεργοποίησης συλλογικών δομών παραγωγών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και της παράλληλης δραστηριοποίησης δυσανάλογα πολλών χονδρεμπορικών επιχειρήσεων.

Γεγονός που καταδεικνύει την ανάγκη δημιουργίας Οργανώσεων Παραγωγών και εν γένει συλλογικών σχημάτων, προκειμένου να αυξάνεται η διαπραγματευτική ισχύς των παραγωγών, να επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας και οι μικρές εκμεταλλεύσεις να καθίσταται τελικά βιώσιμες.

Και δικαιώνει το μίγμα πολιτικής που ακολουθούμε για ενθάρρυνση και στήριξη της οργάνωσης του πρωτογενούς τομέα σε συλλογικές δομές, μέσω:

- ειδικά σχεδιασμένων Δράσεων και Παρεμβάσεων του ΠΑΑ και του ΣΣ ΚΑΠ αντίστοιχα,
- αυξημένων ποσοστών χρηματοδότησης σε ορισμένες Δράσεις και Παρεμβάσεις,
- οικονομικών κινήτρων μειωμένης φορολόγησης.

Οι βιώσιμες συλλογικότητες αποτελούν προϋπόθεση και πρέπει να υπάρχουν και να λειτουργούν αποτελεσματικά, προκειμένου ισότιμα να διαπραγματεύονται και να διαχειρίζονται τους όρους ενός συμβολαίου.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

Βουλευτή κ. Δ. Νατσιό

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού